

A. DEN UIL-VAN GOLEN

Toëlles Roman
overgave

CITERREEKS

Aja den Uil-van Golen

Foëlles overgave

Citerreks

1

Joëlle zucht een paar keer diep. Dan staat ze op en loopt de afdeling af. Bij de toiletten leunt ze even tegen een deurpost en sluit haar ogen. Ze staat in tweestrijd.

Zal ze naar huis gaan of toch eerst de huisarts bellen?

Als ze wat later terug is op de afdeling, vraagt Marlies: ‘Gaat het wel goed met je?’

‘Niet echt. Vanmorgen kreeg ik weer behoorlijk pijn. En ik was zo blij dat het de afgelopen weken goed ging. Ik dacht echt dat de medicijnen hielpen. Maar nu weet ik het niet meer.’

‘Je moet gewoon de dokter bellen en vragen of je langs mag komen. Straks zit je in het weekend en moet je naar de huisartsenpost.’

‘Misschien moet ik nog even geduld hebben.’

‘Dat moet je zelf weten. Ik zou er niet mee blijven lopen. En je zou ook kunnen vragen of ze een foto willen maken.’

‘Ja, dat heb ik de laatste keer gevraagd. Maar de dokter vond het nog niet nodig en dacht zelf ook dat deze medicijnen goed zouden helpen. En eind volgende week moet ik toch weer terug, misschien krijg ik dan ook therapie.’

‘Nog even afwachten dan maar.’

Marlies draait zich om naar haar pc en gaat verder met haar werk.

Joëlle staart door het raam naar buiten. Het regent en ze ziet aan de wolken dat het hard waait. Onwillekeurig rilt ze. Eigenlijk voelt ze zich de laatste weken zoals het weer buiten.

Ze schrikt van de telefoon en pakt hem op. Het is een cliënt die informatie wil over een bepaald product dat ze kunnen leveren. Ze verbindt hem door naar de betreffende afdeling en dwingt zich om verder te gaan met haar werk. Ze probeert de pijn te negeren. Dat lukt haar vaak, maar soms laat de pijn zich niet verdringen.

Toch duurt het niet lang of ze gaat weer helemaal in haar werk op. Het verrast haar dat het ineens tijd is om naar huis te gaan.

Marlies blijft even bij haar bureau staan. ‘Is de pijn niet erger geworden?’

Joëlle schudt haar hoofd. ‘Gelukkig niet. Hopelijk blijft het zo.’

‘Een fijn weekend dan.’

‘Dank je. Hetzelfde.’

Joëlle ruimt haar bureau op, sluit de pc af en pakt haar tas. Ze roept nog even naar haar andere collegae: ‘Goede weekwisseling.’

Lachend kijkt Karel op. ‘Dank je. Echt weer zo’n uitdrukking voor jou.’

‘Dat deed ik bewust, omdat je anders toch niet zou reageren.’

‘Je hebt helemaal gelijk. Tot maandag.’

Langzaam loopt ze de trap af. Ze merkt dat de pijn toch niet helemaal weg is.

Ze is blij dat ze vanmorgen met de auto naar haar werk is gegaan. Met dit weer zou ze kletsnat thuiskomen.

Net buiten de stad raakt ze in een file en zodoende is ze veel later thuis dan normaal. Ze ziet haar moeder in de erker zitten. Het valt haar ineens op dat ma oud wordt. Zou pa ook al thuis zijn? Vast niet, want dan zou ma daar niet zitten. Ze zouden dan samen in de keuken zitten.

Ze sluit haar auto af en loopt achterom.

‘Hallo ma.’

‘Dag Joëlle, je bent laat.’

‘Klopt. Ik heb in een file gestaan.’

‘Ja, dat kan. Misschien kun je beter met de bus gaan, want dan heb je daar minder last van.’

‘t Zou kunnen. Maar dan moet ik zo op de tijd letten.’

Wilma van Duren kijkt haar dochter aan. ‘Ging het vandaag goed?’

Joëlle hoort spanning in moeders stem.

‘Vanmiddag even niet. Toen had ik behoorlijk last, maar later ging het beter en nu voel ik bijna niets meer.’

‘Gelukkig. Misschien heb je hetzelfde als pa. Hij heeft ook al jaren last van ischias. Pa komt vanavond trouwens wat later thuis. Er zijn een paar zieken en daarom vroeg de baas of hij wat langer wilde blijven.’

‘Dat moet hij dan zeker doen. Ik wilde vanavond nog even naar oma.’

‘Leuk. Ik heb het eten al klaar, dus als je wilt, kunnen we vroeg eten.’

‘Nou, dat is niet nodig, hoor. Ik wil eerst nog wel een poosje zitten.’

Eigenlijk ben ik best moe, want het was vandaag behoorlijk druk.'

'Zal ik koffie voor ons halen?'

'Graag, ma.'

Joëlle pakt de krant en kijkt hem vluchtig door. Haar oog valt op een advertentie, waarin staat dat er morgenavond een concert gegeven wordt in de stad, niet ver bij hen vandaan.

Een paar solisten kent ze en ook het stuk spreekt haar aan. Ze voeren *Elias* uit van Mendelssohn.

Ze staat op om een paar houtblokken in de kachel te doen. Haar moeder komt binnen met de koffie.

'Heerlijk, ma. Wat hebben we toch een gezellig huis.'

'Zeker. Ik ben niet van plan om nog één keer te verhuizen.'

Joëlle schiet in de lach.

'Met pa weet je dat nooit zeker.'

'Dat is zo. Maar beter dan dit krijgen we niet.'

'Ik ben het helemaal met u eens. Zeg ma, ik lees net in de krant dat *Elias* morgenavond uitgevoerd wordt.'

'En daar zou jij wel naartoe willen, neem ik aan.'

'Ja, ik ga Maddie en John vragen of ze ook mee willen.'

'Misschien hebben ze al iets.'

'Nou, dat hoor ik dan wel. Weet u wat, ik stuur ze even een appje.'

'Jij met je apps,' reageert haar moeder, 'ik ben blij met m'n eenvoudige telefoontje.'

'Daar hebt u toch genoeg aan?'

'Dat denk ik wel. Ik kan al die ontwikkelingen niet meer bijhouden, hoor.'

Spontaan slaat Joëlle haar armen om haar moeder en ze geeft haar een kus. 'Lieverd, dat hoeft ook niet. Hé, wat doet u nu?'

'Ach, let maar niet op mij,' reageert haar moeder en ze veegt haar tranen van haar gezicht, 'maar ik voel me soms zo gelukkig met alles.'

Joëlle knikt. Zo is haar moeder: blij met kleine dingen.

Het blijft een tijd stil. Joëlle ziet dat moeder ergens anders is met haar gedachten. Ze staat op en zegt: 'Ma, ik ga me even verkleden. Wat gemakkelijks aantrekken.'

'Goed. Ik ga de tafel zo dekken.'

Op haar kamer gaat Joëlle even op haar bed liggen. Meteen voelt ze de pijn weer in haar been.

Gelukkig mag ze na het eten haar medicijnen weer innemen.

Met haar handen onder haar hoofd staart ze naar het plafond. Haar gedachten gaan weer naar een paar maanden geleden. Toen werd ze op een nacht wakker van de pijn in haar been. Ze dacht dat ze verkeerd had gelegen en was het bed uit gegaan om een paar paracetamols in te nemen.

Het was gezakt en ze had er de eerste week weinig aandacht aan besteed. Tot die zeurende pijn weer terugkwam. Toen ze het tegen moeder had gezegd, stond die erop dat Joëlle naar de huisarts ging.

Hij had haar onderzocht en gezegd dat het waarschijnlijk haar spieren waren, en had haar een tube zalf voorgeschreven. De eerste week leek het te helpen, maar toen kwam de pijn weer terug en het leek zelfs erger te worden. Weer was ze naar de huisarts gegaan. Hij dacht toen aan een ontsteking, waarvoor hij haar een kuur had gegeven. Die werkte goed en ze was een maand zonder pijn geweest.

Totdat ze vorige week weer terug was gegaan omdat de pijn weer teruggekomen was. Hij had haar nog een vervolgkuur gegeven en haar geadviseerd veel te bewegen. Daar had ze om moeten lachen, want ze fietst erg graag, en als het weer het toelaat gaat ze ook op de fiets naar haar werk. Nee, wat dat betreft heeft ze een goede conditie.

Er klinkt een piepje. Joëlle komt overeind en pakt haar mobiel. Ze ziet dat het haar zus is.

‘Hoi.’

‘Ik lees net je app. Ik vraag het vanavond aan John en dan hoor je het. Ik heb in ieder geval veel zin om te gaan. En trouwens, als John moet werken, gaan we gezellig samen.’

‘Ook niet verkeerd. Gaat het verder goed met je?’

Joëlle hoort een zucht aan de andere kant.

‘Je bent toch niet weer niet aan het tobben, zus van me?’

‘Eh... nee. Nou ja, een beetje. Je snapt ook wel waarover.’

‘Ik denk over je maandelijkse tobberijen. Probeer positief te blijven.’

‘Ik zou graag een beetje van jouw vrolijke karakter hebben.’

Joëlle schiet in de lach.

‘Nu sla je een beetje door. Alsof jij altijd somber gestemd bent.’

‘Nee, zo bedoel ik het niet. Maar ik heb wel vaak de neiging om negatief te denken.’

‘Je moet veel zingen, zus. Dat helpt.’

‘Je bent onverbeterlijk. Maar hoe is het met jouw been?’

‘Vandaag niet zo lekker. Misschien hebben de medicijnen wat langer tijd nodig om hun werk te doen. Ik moet in ieder geval volgende week weer terug naar de dokter.’

‘Houd jezelf in de gaten.’

‘Dat doe ik altijd. Maar ik ga naar beneden, want ma heeft het eten klaar.’

‘Misschien komen we vanavond nog even langs.’

‘O, ik ga vanavond naar oma, want dat is alweer een paar weken geleden. Maar ik zal niets tegen pa of ma zeggen.’

‘Heel verstandig. Je weet het nooit met John. Ineens kan er wat tussendoor komen en is hij laat thuis. Doe oma in ieder geval de groeten van me. Doei.’

Joëlle pakt een spijkerrok en een trui uit de kast en kleedt zich snel om.

Net als ze naar beneden wil gaan, hoort ze de auto van haar vader het pad op rijden.

‘Wat fijn, dan heeft hij toch geprobeerd om op tijd thuis te zijn. Die lieverd.’

Snel loopt ze naar beneden.

De keukendeur gaat open en Walter van Duren stapt binnen. Zo slank zijn vrouw is, zo groot en grofgebouwd is hij.

‘Goedenavond, dames van me. Wat vinden jullie ervan dat ik er al ben?’

Hij geeft zijn vrouw een kus en loopt naar de gang om zijn jas op te hangen.

‘Hè, wat is het hier behaaglijk warm. Het is buiten zo koud, maar dat komt ook door de regen. En dan nog een harde wind erbij. Ik ben blij dat ik thuis ben. Ik heb in ieder geval mijn best gedaan.’

‘Pa, u bent een schat. Dan kunnen we in ieder geval gezamenlijk eten.’

‘Heb jij het ook druk gehad?’

‘Best wel, pa. Maar het is vrijdag, dus ik heb een paar vrije dagen.’

‘Ik moet morgenochtend werken.’

‘Hè nee, Walter.’

‘Echt waar, vrouwtje van me. Het kan niet anders, omdat er een paar zieken zijn. En je weet het: ze respecteren het dat ik niet op zondag werk, dus dan kan ik niet weigeren als ze vragen of ik op zaterdag wil werken.’

Wilma knikt. ‘Je hebt gelijk, ik ben egoïstisch.’

Walter schiet in de lach. ‘Laten we het daar eens over hebben. Jij en egoïstisch! Ik weet niet hoe ik me dat voor moet stellen. Jij wel, Joëlle?’

‘Gelukkig niet.’

‘Stop maar,’ zegt Wilma, ‘jullie zouden me nog hoogmoedig maken.’

Walter kijkt zijn dochter aan en legt zijn vinger tegen zijn mond. Ze schiet in de lach, maar zegt niets.

‘Houden jullie me nu voor de gek?’ vraagt Wilma.

‘We zouden niet durven, ma. Maar ik heb wel trek in iets.’

Als Joëlle haar vader hoort bidden voor het eten, ontroert dat haar even. Wat is haar vader toch gelukkig. Hij mag de Heere kennen en kan zo kinderlijk eenvoudig alles onder woorden brengen.

Er wordt tijdens het eten niet veel gepraat. Het lijkt of ze alle drie hun eigen gedachten hebben.

Joëlle geniet van de hartige taart die haar moeder gemaakt heeft. Ze reageert enthousiast als ze ziet wat het toetje is.

‘Ma, hebt u uw heerlijke puddingrecept weer gebruikt?’

‘Ja, ik dacht vanmiddag: het is zo somber buiten, ik zal maar wat lekkers klaarmaken voor vanavond.’

‘Het is niet goed voor m’n lijn,’ merkt vader op en hij kijkt daarbij zo ernstig dat Joëlle in de lach schiet.

‘Ach pa, dat is aan u toch niet besteed.’

‘Inderdaad. Dus ik zal me opofferen en toch maar iets van die heerlijke pudding nemen.’

Na het eten ruimt Joëlle de tafel af en zet alles in de vaatwasser. Ondertussen neuriet ze. Opeens hoort ze vader meezingen. Stil blijft ze staan luisteren naar zijn prachtige basstem. Wat jammer toch dat hij

nooit lid geworden is van een koor. Ze herinnert zich weer die keren dat vader haar in slaap zong als ze als klein meisje ziek was.

Als vader zwijgt, hoort ze moeder zeggen: ‘Ga nog even door, Walter.’

‘Goed, maar dan moet jij ook meezingen.’

Joëlle gaat op een keukenstoel zitten en geniet van het zingen van haar ouders. Wat is ze toch bevoorrecht met zulke ouders!

Later dan ze van plan was, gaat ze naar oma.

‘Zeg maar tegen haar dat wij morgenavond hopen te komen,’ roept Walter haar na.

‘Doe ik.’

Het regent nog steeds en Joëlle is blij dat ze met de auto kan. In de auto zet ze de radio op de klassieke zender en ze herkent het stuk dat ze aan het spelen zijn. Zacht neuriet ze de wijs mee.

Gelukkig is het nu niet druk meer op de weg, en ze kan haar auto ook direct kwijt op het parkeerterrein van het verzorgingshuis.

Ze groet de receptioniste bij de ingang en besluit niet met de lift, maar met de trap te gaan. Dat is goed voor de lijn en het zijn maar vier trappen.

Bij de laatste trap voelt ze een pijnscheut en ze is blij als ze de afdeling bereikt heeft. Ze klopt op de deur en gaat naar binnen.

Oma zit op haar vertrouwde plekje in een makkelijke stoel bij het raam.

‘Dag kind, wat ben ik blij je weer te zien. Hang je jas op en kom bij me zitten.’

Joëlle geeft oma een kus en trekt een stoel vlak bij oma.

‘Ik ben eigenlijk te lang weggebleven, vindt u niet?’

‘Ach, tegenwoordig heeft iedereen het druk. Ik ben al blij dat je me niet vergeet.’

‘Oma toch, hoe zou ik u kunnen vergeten?’

Een glimlach speelt om oma’s lippen.

‘Fijn dat van je te horen. Maar vertel eens iets over je werk.’

Dat hoeft ze geen tweede keer te vragen.

Als Joëlle klaar is met vertellen, vraagt oma of ze thee wil zetten.

‘Natuurlijk, en dan neem ik ook thee.’

‘Gezellig.’

Het valt Joëlle op dat alles er zo keurig netjes uitziet.

‘Oma, komt uw vriendin nog weleens poetsen?’

‘Jazeker. Elke week komt ze een keer. Maar niet altijd op dezelfde dag. Ik ben zo blij dat ik haar heb. Ze is natuurlijk veel jonger dan ik en dat scheelt veel.’

Joëlle schiet in de lach. ‘Tien jaar jonger betekent toch dat ze vijfenzeventig jaar is.’

‘Nou ja, is dat dan niet jong?’

‘Bij u vergeleken wel. Wat doet u nu? U kunt blijven zitten, hoor. Ik zet de thee naast u.’

Oma schudt haar hoofd en komt moeizaam overeind. Ze pakt haar rollator en loopt voetje voor voetje naar de kast.

‘Moet ik u helpen, oma?’

‘Nee, ik kan er zelf bij.’

Oma opent de kast en pakt er een doosje uit. Ze zet het op haar rollator en loopt voorzichtig terug naar haar stoel.

‘Zo, maak maar open en pak er een of twee uit.’

‘Oma, dat zijn heerlijke bonbons, en wat een grote!’

‘Nou hè? Kreeg ik deze week van een oude kennis die onverwacht op bezoek kwam.’

‘Ken ik die misschien ook?’

Oma schudt haar hoofd. ‘Niet zo nieuwsgierig zijn. Nee hoor, die ken jij niet. Ze woonde vroeger bij ons op het dorp en ging ook bij ons naar de kerk. Vandaar.’

Gezellig kletsend gaat de tijd voorbij. Net als Joëlle op wil staan om naar huis te gaan, zegt oma: ‘Kind, ik heb het afgelopen zondag zo goed gehad. Tijdens de preek kwam de Heere over, en ik mocht zo veel liefde ervaren dat ik het iedereen wel had willen vertellen. Het is vaak zo donker bij me en dan komen de twijfels weer of ik de Heere toch echt wel liefheb. Ik word zo vaak in beslag genomen door mijn lichaam. Nee, nu moet je niet verbaasd kijken. Ik bedoel dat ik voel dat ik lichamenlijk achteruitga. Je moet niet vergeten dat je jonge jaren de beste zijn om de Heere te zoeken, hoor. Als je oud mag worden, krijg je zo veel met je lichaam te stellen, dat er weinig tijd voor zulke belangrijke zaken

overblijft. En ik word hier nog buitengewoon goed verzorgd, zodat ik me weinig zorgen hoeft te maken of ik niets vergeet of zo. Maar ik heb vaak zo'n last van verkeerde gedachten en die kan ik niet stilzetten. Ik probeer dan te lezen, maar dan moet ik soms wel drie keer een bladzijde lezen voor ik goed weet wat ik gelezen heb. Vaak ga ik dan maar zingen, want dat helpt.'

Joëlle luistert stil, af en toe moet ze slikken. Ze herkent die dingen, want ook vader mag daar weleens over praten en uit praten.

Zodoende is het al bijna halftien als ze naar huis gaat. Ze zegt nog tegen oma dat vader en moeder morgenavond hopen te komen en gaat dan weg.

Onderweg naar huis blijven haar gedachten bij oma. Ze voelde zich ellendig toen oma vertelde over haar geestelijk leven. Hoe vaak heeft zij zich al vorgenommen om ernst te maken met haar verhouding tot God? Maar het lijkt of er telkens wat tussenkomt, zodat het weer naar de achtergrond raakt. En toch is er regelmatig die onrust.

Als ze vlak bij huis is, ziet ze dat de auto van John en Maddie er nog staat. Fijn, dan hoort ze waarschijnlijk ook of zij morgenavond kunnen.

Ze zet haar auto achter die van vader en wil naar achteren lopen. Maar de voordeur gaat al open en John staat breed lachend in de deuropening.

'Kom erin, schoonheid. We wilden eigenlijk al weggaan, maar toen zagen we je aankomen.'

Galant pakt hij haar jas aan en hangt hem aan de kapstok.

'Alles goed bij oma?'

Joëlle knikt en loopt de kamer in. Het is er behaaglijk warm en Maddie zit op haar geliefkoosde plekje, op het haardbankje voor de kachel.

'Ha zus. Jij zult het niet koud hebben.'

'Nee, verre van dat.'

Maddie staat op en wijst uitnodigend naar het haardbankje.

Joëlle schudt haar hoofd. 'Nee, dank je. Mij te warm.'

Ze gaat op de bank zitten en kijkt van Maddie naar John.

'O, ik begrijp je,' reageert Maddie. 'Nou, we gaan morgenavond samen met je mee. En John houdt ons alle twee vrij.'

‘Wow. Waar heb ik dat aan te danken?’

‘Je moet soms wat doen om je schoonzusje te vriend te houden,’ zegt John en hij geeft haar een knipoog.

‘Het is niet nodig, hoor, want zonder dat kom ik ook graag bij jullie en ben ik blij met jullie.’

‘Dat is dan een meevaller. Kom, vrouw van me. We gaan naar huis.’

Het valt Joëlle op dat John al behoorlijk grijs wordt. Wat is hij toch dol op Maddie. Ze moet ineens denken aan de eerste keer dat hij bij hen thuis kwam. Ze vond het maar niets dat haar zus zo’n ouwe kerel wilde. Maar wat is hij meegevallen. Maddie kan zich geen zorgzamer man wensen en ze wordt door hem in de watten gelegd.

‘Waar denk je aan?’ vraagt Maddie.

‘O, ik kreeg ineens herinneringen.’

Maddie schiet in de lach. ‘Daar heb ik ook weleens last van. Niet altijd van die goede, maar dat hoort erbij.’

Vragend kijkt Joëlle haar zus aan. Maar die haalt haar schouders op. ‘Laat maar. ’t Is niet belangrijk.’

John slaat zijn arm om haar heen en zegt met een grijns: ‘Wat ik te weinig heb, heeft mijn vrouw te veel. Zij denkt vaak ook voor mij.’

2

John kijkt op als hij de deur open hoort gaan. Meteen staat hij op en loopt naar Maddie. Hij blijft voor haar staan en kijkt haar aan zonder iets te zeggen. Dan zucht hij en trekt haar tegen zich aan.

‘O Maddie, wat houd ik veel van je. Je ziet er prachtig uit.’

Hij grinnikt als ze een kleur krijgt.

‘Ik meen het, hoor.’

‘Dat weet ik,’ klinkt het zacht.

Hij hoort iets in haar stem wat hem verontrust.

‘Toch niet tobben vanavond, hè?’

‘Ik word soms moe van al het denken.’

‘We hebben het toch goed samen?’

Ze knikt en hij ziet haar lippen trillen.

Weer neemt hij haar in zijn armen en hij fluistert: ‘Wie weet geeft God ons ooit nog eens een kindje.’

‘Ik vraag er al zo lang om,’ klinkt het gesmoord.

‘We moeten dat blijven doen. En wie weet heeft Hij voor ons een andere weg uitgedacht.’

Hij kijkt haar liefdevol aan en strijkt een lok van haar voorhoofd.

‘Zo, nu gaan we vanavond genieten van prachtige muziek. Leuk dat Joëlle met het voorstel kwam.’

‘Lang geleden dat we naar zo’n concert geweest zijn.’

‘Veel te lang. Zullen we gaan?’

In de auto begint Maddie over Joëlle.

‘Ik vind dat ze zo lang last houdt van haar been.’

‘Ja, maar als ze therapie krijgt, zal het vast beter gaan. En je weet dat pa ook vaak last heeft van zijn been. Misschien zit het in de familie.’

‘t Zou kunnen. Ik hoop in ieder geval dat ze er vandaag geen last van heeft.’

‘Dat zou wel zo fijn zijn voor haar. Ze is zo gek van klassieke muziek!’

‘Ja, en dat is nu iets wat ik niet begrijp. Want pa en ma zijn er niet zo in geïnteresseerd. Wel in samenzang en orgel, maar niet zo in klassiek.’

Ik kan me Joëlle nog als klein meisje herinneren dat geboeid zat te luisteren naar de *Messiah!* Ze heeft die liefde altijd gehouden, maar ze wilde nooit lid worden van een oratoriumkoor, omdat ze liever luisterde. Ze zal vanavond ook vast wel weer dingen horen die ons niet opvallen.’

Net als ze het dorp in rijden, begint het te regenen.

‘Als het blijft regenen, zet ik jullie maar eerst af voor ik de auto parkeer.’

‘Misschien is het maar een bui.’

Ze hoeven niet uit de auto te komen, want Joëlle komt al naar buiten.

‘Hoi, jullie zijn mooi op tijd.’ Ze laat zich op de achterbank ploffen. ‘Hèhè, ik heb me nog moeten haasten. Ik was later thuis dan normaal. Kijk, pa en ma staan te zwaaien.’

‘Wat een heerlijk stel is dat toch,’ zegt Maddie als ze de straat uit rijden.

‘Die zullen zich vanavond ook vast niet vervelen. Ze gaan naar oma.’

‘Daar moeten wij binnenkort ook weer eens naartoe, John.’

‘Goed, vrouw.’

‘Nog last van je been gehad vandaag?’ Maddie heeft zich omgedraaid en het valt Joëlle weer op hoeveel zij op oma lijkt.

‘Gelukkig niet. Ik heb een goede dag gehad. Vanmorgen lekker uitgeslapen en vanmiddag gezellig nog even met ma boodschappen gedaan.’

‘Fijn voor je.’

John zorgt er altijd voor dat ze zich niet vervelen. Hij zit vol verhalen, vooral over zijn reizen die hij deed als vrijgezel. Enthousiast vertelt hij dat een collega van hem volgende week naar Afrika gaat voor een safarireis.

‘Dat lijkt me echt geweldig. Dat zouden wij ook eens moeten doen, Maddie.’

‘Nee dus! Je weet dat ik niet durf te vliegen.’

‘Je moet daar gewoon een keer doorheen. Als je het een keer gedaan hebt, ben je verkocht. En het is nog veiliger dan autorijden.’

‘Dat zeg jij. Als er een vliegtuig verongelukt, zijn er altijd meer dan honderd doden.’

‘Dat is zo. Maar het gebeurt zelden.’

Maddie rilt en zucht.

‘Laat mij maar met de trein ergens naartoe reizen. Dat vind ik veel leuker.’

‘Ik ben het helemaal met je eens, zus,’ reageert Joëlle.

Ondertussen zijn ze in de stad aangekomen. Het is nog druk, maar John rijdt zo ontspannen dat Joëlle zich afvraagt of hij zich weleens onzeker voelt in het verkeer.

‘Zo, als jullie hier uitstappen, rijd ik even verder. Ik weet een goed plekje om de auto te parkeren. Gaan jullie trouwens maar vast naar binnen, want misschien is het wel druk bij de kassa.’

Zonder antwoord af te wachten rijdt hij verder.

Maddie schiet in de lach. ‘Leuk om naar binnen te gaan, maar we wachten daar wel tot hij er is. Hij moet in ieder geval betalen.’

‘Dat kan ik ook doen, hoor,’ reageert Joëlle.

‘Echt niet. We wachten gewoon.’

Als ze in de hal komen, zien ze maar weinig mensen bij de kassa staan.

‘Misschien hebben de meesten de kaarten online besteld,’ zegt Joëlle.

‘’t Zou kunnen. Maar heb jij die vooraankondiging dan gezien?’

‘Nee. Maar misschien heb ik die over het hoofd gezien. Zo’n uitvoering wordt natuurlijk al zeker een maand van tevoren aangekondigd.’

‘Krijg jij die ook niet via je mail?’

‘Nee, ik krijg al genoeg reclame. Maar misschien is het een idee om in ieder geval mail te vragen van concerten die in de buurt gegeven worden.’

John komt binnen en kijkt hen vragend aan.

‘Nee, je zult zelf in de rij moeten gaan staan. Jij hebt je portemonnee bij je.’

‘Jullie niet dan?’

‘Nee, we gaan vanavond met jou uit.’

Een brede grijns is het antwoord.

Wat later lopen ze naar binnen.

‘Jammer dat we dit zo weinig doen,’ verzucht Joëlle.

‘Inderdaad,’ beaamt John. ‘Laten we afspreken dat we het vanaf van-

avond anders gaan doen. Minimaal één keer per kwartaal.’

‘Super.’

Ze blijken een plaats bijna achter in de zaal te hebben, maar dat vinden ze niet erg. Ze verbazen zich erover dat de zaal bij aanvang bijna vol zit.

Het geroezemoes verstomt als de dirigent met de solisten binnenkomt. De stilte duurt maar even, want ze krijgen een applaus van het publiek.

Dan wordt het weer stil.

Joëlle gaat wat verzitten en voelt dan even weer een pijscheut. Ze schrikt ervan, en ze moet er niet aan denken dat ze de hele avond pijn zal hebben.

Ze concentreert zich op de muziek en is blij als ze merkt dat het bij die ene pijscheut blijft.

Af en toe sluit ze haar ogen om zich mee te laten voeren door de muziek.

Op een gegeven moment stoot Maddie haar aan en fluistert: ‘Slaap je?’

Joëlle schudt haar hoofd en legt haar vinger tegen haar mond. Maddie begrijpt het en vraagt niet verder.

Bij één stuk voelt Joëlle ineens tranen in haar ogen. De muziek ontroert haar tot in het diepst van haar hart. Wat moet het toch heerlijk zijn om dergelijke muziek te kunnen maken.

Veel te snel naar haar zin is het pauze. Jammer, van haar mogen ze doorgaan. Met tegenzin loopt ze met John en Maddie de zaal uit om wat te gaan drinken.

John legt zijn hand op Joëlles schouder en vraagt of ze het mooi vindt.

‘Schitterend,’ reageert ze, ‘en van mij mogen ze gewoon doorgaan. Je wordt nu ineens uit de sfeer gehaald en dat vind ik altijd jammer.’

‘Ja, maar pauze hoort erbij. Zeker voor de uitvoerenden.’

‘Je hebt gelijk.’

Als ze met een kop thee op een bank zitten, komt er iemand naar hen toe lopen.

‘Ha, die John. Ik wist niet dat jij van zulke muziek hield?’

John staat direct op en schudt de uitgestoken hand van de man.

‘Mijn vrouw en mijn schoonzus houden er erg van en ik vind het ook niet onaardig.’

Hij kijkt even schuin naar Joëlle en geeft haar een knipoog.

‘Ik kan me voorstellen dat je je in het gezelschap van deze dames niet verveelt,’ reageert de man en hij loopt naar Maddie en Joëlle om zich voor te stellen.

‘Eduard Vroegop. Ik ken John vrij goed, want we hebben nogal eens zakelijke contacten.’

De manier waarop hij hen aankijkt, vindt Joëlle onaangenaam. Ze zegt kort haar naam en is blij als hij verder met John gaat praten.

Gelukkig duurt de pauze niet lang, zodat ze weer snel naar binnen kunnen.

‘Ik vind hem niet sympathiek,’ zegt Joëlle zacht tegen haar zus.

Die schudt haar hoofd: ‘Ik ook niet.’

Joëlle fronst haar wenkbrauwen als ze ziet dat Eduard naast John gaat zitten. Jammer dat juist die stoelen naast hen niet bezet zijn. Ze praten wat met elkaar, maar als de dirigent en de solisten binnenkomen, zwijgen ze.

Joëlle probeert niet opzij te kijken, maar zich te concentreren op de muziek. Het duurt niet lang of ze wordt er weer helemaal door meegevoerd. Op een gegeven moment voelt ze ineens tranen over haar wangen lopen. Ze veegt ze snel weg, maar merkt dat Maddie het al gezien heeft, want die geeft haar een kneepje in haar arm.

Ze zucht diep als de laatste tonen wegsterven en vindt het vreselijk als het applaus losbarst. Heel de betovering is weg. Met tegenzin staat ze ook op, maar ze applaudisseert maar even.

De staande ovatie duurt lang en de dirigent en de solisten komen twee keer terug naar het podium. Dan wordt het stiller en de mensen lopen de zaal uit.

Maddie loopt met Joëlle naar de garderobe om hun jassen te halen. John volgt met Eduard. Joëlle ziet dat ze in een druk gesprek verwickeld zijn. Af en toe dwalen de ogen van Eduard hun kant uit, maar Joëlle ontwijkt zijn blikken.

Als ze naar buiten lopen, vraagt Eduard: ‘Mag ik jullie uitnodigen om wat met mij te gaan drinken?’

John schudt zijn hoofd. ‘Nee jongen, dat doen we niet. We gaan naar

huis, want het is al behoorlijk laat.'

'Ach kom, morgen kunnen jullie toch uitslapen?'

'Nee, wij vullen de zondagen anders in. Wij gaan op zondag naar de kerk.'

'Ach ja, dat had ik kunnen weten. Nou, laten we het dan te goed houden. Een andere keer komt misschien beter uit?'

'Ik beloof niets,' antwoordt John, 'want we hebben altijd een drukke agenda.'

'Nou, dan wacht ik maar af. Ik vond het prettig om kennis te maken met de dames.'

Hij maakt een overdreven buiging en geeft hun een hand. Dan loopt hij met grote stappen weg.

'Kom, we gaan snel naar huis,' zegt John.

'Daar zijn we gelukkig van verlost,' zucht Joëlle hartgrondig.

'Nounou, zo erg is het toch niet?'

'Ik vind hem onsympathiek. De manier waarop hij ons aankeek!'

John schiet in de lach. 'Ja, dat kunnen jullie vrouwen beter beoordelen. Hij is best een geschikte kerel, zeker op zakelijk gebied. En als hij eenmaal gaat praten, blijft hij bezig.'

'Is hij getrouwd?' vraagt Maddie.

'Nee. Hij vertelde me pas dat hij al vier relaties heeft gehad, maar dat hij momenteel weer alleen is en dat bevalt hem prima.'

'Net wat ik dacht,' reageert Joëlle. 'Ik moet zulke figuren niet.'

'Dat hoeft ook niet. Kom, we gaan.'

Onderweg naar huis is Joëlle met haar gedachten bij de muziek die ze hoorde. Wat is het toch bijzonder om zulke muziek te kunnen componeren!

Ze hoort Maddie en John wel praten, maar het dringt niet echt tot haar door.

Als Joëlle uitstapt, zegt Maddie: 'Kom je volgende week nog een avondje naar ons?'

'Ik zal het proberen. Dan kunnen we nog wat napraten over de muziek. Jullie gaan niet meer mee naar binnen?'

'Nee, want dan blijven we kletsen. Doe pa en ma de groeten en welterusten.'

De voordeur gaat open en vader staat in de deuropening.

‘Kom gauw binnen, kind. Het is laat geworden, maar aan je gezicht te zien heb je genoten.’

‘O pa, het was heerlijk om naar te luisteren.’

‘Fijn voor je. Ga je direct naar boven of drink je nog wat?’

‘Graag nog even wat drinken. Is ma al naar bed?’

‘Nee hoor.’

Als Joëlle de kamer binnenkomt, ziet ze dat moeder gehuild heeft.

‘Dag mam. Gaat het niet goed?’

‘Jawel, hoor. We hebben een fijne avond gehad bij oma. Wat later op de avond kwam er nog een ouderling op bezoek en toen hoefde ik alleen maar te luisteren.’

Joëlle begrijpt precies wat haar moeder bedoelt en ze snapt nu ook waarom ze gehuild heeft.

Ze vertelt hoe zij het hebben gehad en ziet moeder af en toe glimlachen.

‘Ik vind het zo heerlijk dat jullie dat kunnen. Ik hoop dat jullie verhouding zo mag blijven.’

‘Natuurlijk, waarom niet?’ vraagt Joëlle verbaasd.

‘Dat zou ik ook niet weten.’

‘U moet niet zo denken,’ reageert Joëlle. ‘Maddie lijkt in dit opzicht wel erg veel op u.’

Moeder knikt. Dat weet ze maar al te goed.

Joëlle drinkt haar glas sap leeg en gaat dan naar boven. Ze heeft helemaal geen slaap, maar ze kan nog nagenieten van de muziek. Toch valt ze vrij snel in slaap, en als ze wakker wordt, ziet ze dat het licht nog aan is.

Ineens voelt ze waarom ze wakker schrok. De pijn in haar been is er weer, maar misschien komt het omdat ze op haar rug in slaap gevallen is.

Ze knipt het licht uit, draait zich op haar linkerzij en probeert te slapen. Het lukt niet erg, want de pijn houdt aan. Halverwege de nacht gaat ze het bed uit en loopt op haar tenen naar beneden.

Ze loopt naar de keuken en pakt een doosje met paracetamols dat ze meeneemt naar boven.

Het flesje water dat ze altijd bij zich heeft staan, pakt ze op. Ze neemt twee paracetamols in en kruipt dan weer in bed. Toch duurt het nog lang voor ze in slaap valt, en als ze 's morgens wakker wordt, voelt ze zich niet uitgeslapen.

Als ze beneden komt, ziet ze dat vader alleen in de keuken zit. Op haar vraag waar moeder is, zegt hij dat ze migraine heeft en daarom in bed blijft.

‘Jammer,’ zucht Joëlle, ‘ik had zo gehoopt dat ze daar eens van af zou komen.’

‘Anders ik wel. Ik vind het vreselijk voor haar. Maar kom, we zullen eerst maar ontbijten.’

Halverwege het ontbijt komt moeder de keuken in. Ze ziet grauw en met een zucht gaat ze op een keukenstoel zitten.

‘Ik had gehoopt gewoon naar de kerk te kunnen.’

‘Je kunt er toch niets aan doen als je migraine krijgt?’

Moeder schudt haar hoofd.

‘Het wordt iets minder, maar ik voel me zo slap als wat.’

‘Dat heb je altijd als je zo’n aanval hebt gehad.’

‘Ma, u kunt toch naar de preek via de kerktelefoon luisteren?’

‘Ik geloof niet dat ik er wat van meekrijg.’

‘Wilt u thee?’

‘Nee, laat ik daar nog maar even mee wachten. Ik denk dat ik terug naar bed ga.’

‘Voorzichtig op de trap,’ zegt vader waarschuwend.

‘Doe ik. En jullie goede aandacht.’

‘Vervelend toch,’ zegt Joëlle. ‘Gelukkig heb ik daar geen last van.’

‘Daar kun je dankbaar voor zijn. Het is voor Maddie best erg dat zij het ook regelmatig heeft.’

‘Dat is zo’n topper. Ze zou wat meer bezigheden moeten hebben.’

‘Dat denk ik niet. Ze vult haar dagen best goed in, vind ik. Als ik hoor hoeveel vrijwilligerswerk ze doet!’

Joëlle kijkt peinzend voor zich uit. Vader heeft gelijk, wat dat betreft is haar zus een voorbeeld voor veel anderen. Maar ja, John heeft ook een heel goede baan.

Na het eten gaan ze samen naar de kerk. Joëlle vindt het jammer dat moeder er niet bij is, want nu zit ze alleen.

Vader geeft haar nog even een kneepje in haar arm.

‘Ik hoop dat je goed kunt luisteren. Tot straks.’

Hij loopt naar de achteringang, want daar is de consistorie. Zolang Joëlle zich het kan herinneren, zit haar vader als ouderling in de kerkenraad. Als kind vond ze het vaak vervelend als hij ’s avonds weer eens weg moest voor huisbezoek of ziekenbezoek. Maar naarmate ze ouder werd, wende ze eraan. Ze weet dat haar vader erg gezien is in de gemeente en daar is ze blij om.

In gedachten verzonken schuift ze de bank in en ze vergeet de anderen te groeten.

Ze luistert naar het orgelspel en hoort dat de organist een prachtige bewerking van Psalm 25 speelt. Het liefst zou ze met haar handen onder haar hoofd gaan zitten luisteren, maar dat doet ze niet. Wel sluit ze haar ogen en laat de muziek op haar inwerken. Wat zou ma hiervan genieten, denkt ze.

Het kost haar geen moeite om de dominee te volgen. Hij heeft een aansprekend gedeelte. Het gaat over Martha en Maria. De dominee schildert de twee vrouwen zo voor ogen, dat Joëlle hen als het ware bezig ziet. Het is heel stil in de kerk, en Joëlle voelt dat de dominee geholpen wordt door God. Bewogen spreekt hij de gemeente aan.

Joëlle voelt weer die onrust in zich opkomen. Stel je nu eens voor dat ze zou moeten sterven? Dan heeft ze zich eigenlijk alleen maar druk gemaakt over het hier en nu.

Als de kerk uitgaat, ziet ze dat mevrouw De Lange op haar staat te wachten. Die kent ze, want ze komt vaak bij hen thuis.

‘Is je ma ziek?’ vraagt mevrouw De Lange.

‘Niet echt. Ze heeft vannacht een migraineaanval gekregen, dus dan weet u het wel.’

‘Ach, wat jammer. Doe haar maar de groeten en zeg dat ik aanstaande week weer langs hoop te komen.’

Zonder antwoord af te wachten draait de vrouw zich om en loopt verder.

Joëlle staat even in tweestrijd. Zou ze lopend naar huis gaan? Het is

best mooi weer geworden. Af en toe komt de zon tevoorschijn. Maar nee, wie weet krijgt ze dan vanmiddag weer last van haar been. Ze zal toch maar op vader wachten. Die komt er al aan.

In de auto begint hij over de preek.

‘De dominee was er in de consistorie nog zo vol van,’ zegt hij. ‘Hij voelde dat de Heere hem hielp en hij hoefde ook helemaal niet naar woorden te zoeken. Hopelijk werkt het wat uit in de gemeente. Dat is toch het belangrijkste.’

Joëlle reageert niet, maar haar gedachten zijn nog wel bij de kerkdienst.

Ze zijn blij als ze zien dat moeder aangekleed in de kamer zit. Ze ziet nog erg bleek, maar haar ogen staan weer goed.

A. DEN UIL-VAN GOLEN

Joëlles overgave

Het leven lacht Joëlle van Duren toe. Ze komt uit een hecht, liefdevol gezin en ze heeft een leuke baan met collega's met wie ze het goed kan vinden. Maar dan ineens blijkt ze ernstig ziek. Heel haar leven komt op zijn kop te staan. Er volgen meerdere ziekenhuisopnames, waardoor Joëlle in contact komt met mensen die er heel andere overtuigingen op nahouden dan zij.

Het is een moeilijke tijd voor Joëlle, maar door alles heen merkt ze dat God haar vasthoudt en dat er een muur van gebed rond haar is. De behandelingen die ze ondergaat, lijken aan te slaan. Heel voorzichtig durft Joëlle weer plannen voor de toekomst te maken.

Mevrouw A. den Uil-van Golen (Dinteloord) is een bekende auteur in de Citerreeks. Haar romans getuigen van een groot geloof en vertrouwen in God. Haar meest recente titel is *Gedoofd vuur*.

CITERREEKS

ISBN 978 94 0190 656 2 NUR 344

9 789401 906562

www.citerreeks.nl